

La pel·lícula de la història Afers de família

Francesc M. Rotger

Los Borgia.

Tot just ens havíem recuperat de la impressió d'*Atlàntide*, superproducció d'època del cinema espanyol, i s'estrena a les nostres cartelleres *Los Borgia*, un altre llargmetratge de temàtica històrica, amb el qual la pel·lícula d'Agustín Díaz Yanes presenta, crec jo, uns quants punt en comú. Per exemple, una certa decepció: són sengles esforços d'ambientació, de decorats, de vestuari, de figurants, tot per a uns continguts que no resulten apassionants, més bé correctes. Totes dues són una mica llargues. En el cas de *Los Borgia*, d'Antonio Hernández, els paral·lelismes amb la saga *El padrí* de Coppola, i particularment amb la seva primera part, resulten molt evidents: els personatges insisteixen en què fan allò que fan per "la família". De fet, sí que em sembla que aquest gran actor que és Lluís Homar (ha visitat en persona els escenaris de Palma algunes vegades, la més recent amb el seu monòleg *Et diré sempre la veritat*, al Teatre del Mar, el gener del 2003) realitza una esplèndida feina com a Roderic de Borja / Papa Alexandre VI. Però bona parte de la resta del repartiment, gent molt jove en general (sense anar més lluny, Sergio Peris-Mencheta com a Cèsar Borgia, un dels protagonistes), no se situa a la mateixa alçada.

Ell mateix es pot dir, crec, de Maria Valverde, com a Lucrezia Borgia, tal volta el nom més famós popularment d'aquesta família. Sembla que una altra actriu encara més coneguda, Scarlett Johansson, ha estat triada per a encarnar aquest mateix personatge a

una altra recreació per a la pantalla gran d'aquesta poderosa i controvertida família d'origen valencià, dirigida per Neil Jordan i amb Colin Farrell en el paper del seu germà Cèsar. Resulta curiós aquest interès cinematogràfic pels Borgia / Borja, quan, amb anterioritat, només record un episodi dels *Contes immorals* de Walerian Borowczyk dedicat a Lucrezia; al manco, en temps relativament recents. Del millor de *Los Borgia* d'Antonio Hernández, per a mi, resulta la participació d'Eusebio Poncela com a cardenal Della Rovere, després Papa Juli II. La mateixa figura històrica, obviament, que encarnà Rex Harrison a *El torment i l'èxtasi*, de Carol Reed.

Ja que parlem d'afers de família. L'esplèndida pel·lícula de Ken Loach *The Wind that Shakes the Barley* (Palma d'Or al Festival de Cannes) exemplifica bastant bé la bogeria fraticida que suposa una situació de violència, encarnant en dos germans (Damien i Teddy) l'enfrontament que es produí entre els mateixos irlandesos quan, el 1922, els britànics els concediren un autogovern insuficient per a alguns, que decidiren mantenir la lluita. De fet, la violència ha continuat gairebé fins als nostres dies, fins als acords de pau a l'Ulster. Un altre enfrontament entre germans, la Guerra Civil Espanyola, o més bé la seva terrible conseqüència, la dictadura franquista, apareix a altres dues estrenes destacades, *El laberinto del fauno*, de Guillermo del Toro, i *Salvador*, de Manuel Hueriga. ■